

STATSMINISTER GRO HARLEM BRUNDTLAND

Sveriges sosialdemokratiska Arbetares Partikongress, Stockholm,
15. mars 1996

Partivenner,

Kjære Ingvar

Det er på vegne av de utenlandske partivenner at jeg har fått dette ærefulle og ansvarsfulle oppdrag å hilse til dere, til Kongressen - det svenske partiets øverste organ. De neste 48 timer vil ha avgjørende betydning for Sverige. Det vet alle - for slik er det. Dette er Sveriges aller viktigste politiske verksted. Men ikke bare det.

Denne kongressen er viktig for Norden. Når det største parti i det største land i den nordiske familie staker ut kursen - da merkes det.

Denne kongressen er viktig i Europa. For de svenske sosialdemokrater er et av Europas mest tradisjonsrike og hederskronte partier, og et drivhus for fremtidsrettet politikk.

Ja, denne kongressen er viktig langt ut over Europas grenser. Sveriges sosialdemokrater har et internasjonalt engasjement som få gjør dere etter.

For det er sosialdemokratene som har gjort svensk til internasjonalt solidaritetsspråk, og Sverige til et lokomotiv i sivilisasjonens utvikling i vår tid.

Men akkurat nå er det Ingvar.

Du og jeg har samarbeidet i 20 år.

Da jeg kom inn i politikken var du en meget erfaren politiker, og enda en ung mann.

Idag er du enda mer erfaren. Og enda ung til sinns.

Ingvar - det du er og det du har betydd - gjør oss stolte over å være sosialdemokrater.

Vi ser tilbake - Ungdommene Olof og Ingvar. Ulik bakgrunn. Men felles mål. Felles visjon.

Sven Aspling har fortalt hvordan det var: "Var e' Ingvar? Var e' Olof" - sa Tage Erlander når det ble vanskelig.

Var de ikke der, så var de ute i landet. I partiet. Tok pulsen på livet - på Sverige - på virkeligheten.

"Tjänare" det er Ingvars hilsen. Du kjenner folk og kjenner folk igjen. Det er dem du tjener, - har tjent - gjennom en lang arbeidsdag i politikken.

Det var ikke planlagt at du skulle bli statsminister. Men ansvaret måtte bli ditt da katastrofen rammet Sverige.

Idag snur dere bladet - som Ingvar nettopp sa.

Det er epoken Erlander, Palme, Carlsson som markeres idag. Den formet det Sverige som skapte jämlikhet og rettferd. Det Sverige som dere kan være stolte av, - det politiske verk som vil stå risset i svensk historie.

Sverige ble en rød klut for øynene på det politiske høyre i Europa - Det var jo fordi politikken virket. Sverige hadde mer jämlikhet, rettferd og større velstand enn de fleste. Slik er det også idag.

Og målsettingen - om jämlikhet og rettferd. Hvem andre er da til å stole på enn sosialdemokratene?

Vi står ved et tidsskille. Det er virkeligheten som forandres raskere enn noen gang i historien. Sosialdemokratene - virkelighetspartiene - vi tar denne utfordringen.

Derfor er debattene i forandring. Det gjelder i hele Europa.

Vi hedrer fortiden, men vi lever ikke i den.

Kampen føres videre med nye midler. Det er hele tiden en kamp. Kamp inspirerer. Kamp tenner og mobiliserer. Kamp skaper nytt engasjement.

Vår tids store utfordringer - arbeid og utdanning til alle - miljøkampen - de maner til reformer, til nytenkning og fornyelse.

Den viktigste ressursen - det er folket selv. Slik er Sverige et land rikt på ressurser. På kunnskap og på politisk kultur. Når forandringene kommer risikerer mange å falle utenfor. Det skal vi bekjempe. Det er vår historiske oppgave akkurat nå.

Kunnskap er en demokratisk ressurs. Det er nok til alle, men da må vi ha en rettferdig fordeling av selve tilgangen til den - innen generasjoner og mellom generasjoner. Det er fordelingspolitikk. Det er jämlikhet og rettferd.

Ingen kan gjøre de samme arbeidsoppgaver hele livet. Vi trenger alle ny kunnskap - og da må politikken legge tilrette for det.

Jämlikhet og rettferd, det må skapes også mellom generasjoner. Mellom barna som skal utfolde sine muligheter og evner mellom de voksne i en travel hverdag og mellom de eldre, som har slitt og skal ha sin honnør, fra helsevesenet og med en trygg pensjon. Alle må vi dele både medgang og motgang.

Tenk på alt det fysiske slitet som er blitt borte. Tenk på alle arbeidsplassene og oppgavene som er der idag, og som ikke fantes for få år siden. Slik vil det hele tiden være, og vi må ruste samfunnene for å møte utviklingen.

Sverige har alltid gått foran i miljøkampen. Stockholmskonferansen i 1972 ble symbolet på en ny oppvåkning for hele verden.

Vi sosialdemokrater forsto at miljøkampen handler om menneskers liv og helse. Det handler om muligheter for kommende generasjoner. Det er mennesket som står i sentrum. Mennesker over hele verden. En milliard lutfattige mennesker som ikke vet hvorfra det neste måltid kommer. Det er de nye milliarder barn og unge, som lever på grensen av livet. De fødes inn i verden med håp i sine øyne. Vi må vise oss verdige de forventninger som barna stiller.

Men hver for oss blir vi for små. Det er sammen vi kan skape noe stort.

Den kampen vi førte i Palme-kommisjonen hadde et slikt perspektiv. Rustningskappløpet tok kvelertak på utviklingen verden over. I de mørkeste stunder av den kalde krigen var Olofs kommisjon et verktøy for menneskelighet og virkelighet.

Sverige under sosialdemokratene var en av de viktigste støttespillere for den FN-kommisjon jeg selv fikk lede, for miljø og utvikling. Der kom også de nordiske verdier og holdninger så klart igjennom.

Så ble Ingvar bedt om å lede den kommisjon som pekte ut nye veier for hvordan verdenssamfunnet bør organiseres. Og vi har alle et felles ansvar for at den rapporten følges opp i det virkelige liv.

Ingvar, din livsgjerning er kommet til et vendepunkt. Du har utrettet mer en noe menneske kan håpe på, og enda er du, Ingvar, på høyden av din gjerning, når du nå selv velger å leve stafettspinnen videre.

Ingen skal fortenke deg at du ønsker mer tid til din Ingrid, din lesning, til å gå i teateret, og kanskje mer på håndball.

Du har vært tjeneren, et ekte menneske, et helt menneske, et ydmykt menneske, et godt menneske.

Derfor må du finne deg i å bli savnet. Slik er det.

Selvsagt har et parti som de svenske sosialdemokrater - Europas sterkeste politiske parti - alltid tillitsvalgte som kan påta seg de viktigste hverv.

Det er ikke problemet. Men vi hører at klokken står stille - et øyeblikk - når det skjer. En epoke er over - en ny begynner. Sverige vet det. Alle vi andre vet det.

Vi kjenner Gøran. Og vi kjenner oss vel med å vite at arven føres videre av ham og dere til nye dager og nye mål. For vi trenger et sterkt svensk sosialdemokratisk parti - regjeringspartiet!

Til Kongressen: Det nordiske og det internasjonale sosialdemokrati har forventninger når det er partikongress i Sverige. Da er det fremtiden som formes.

Med den visshet at Kongressen vil ta vare på det ansvar tiden har gitt den, med den trygghet som ligger i at Gøran og dere andre står klar, med den visshet er det vi kan vende oss til deg Ingvar.

Det internasjonale sosialdemokrati skylder deg takk for en lang arbeidsdag.

- La oss ikke bare takke statsministeren Ingvar. Det var det ansvar partiet ba deg om å ta.
- La oss ikke bare takke partilederen. Det ansvar var det partiet som ba deg om å ta.
- La oss takke deg mest av alt for å ha tatt den rollen du selv søkte, den å tjene ditt parti. Det er det aller viktigste for en sosialdemokrat, - vennen og partitjeneren Ingvar -